

**From:** Birgit Felstau <BirgitFelstau@debuch.nl>  
**Sent:** maandag 13 januari 2020 07:40:02

**To:**

**Cc:**

'antwoord@haarlem.nl'; 'antwoord@oostzaan.nl'; 'Antwoord@zoetermeer.nl'; Bestuursondersteuning Uitgeest;  
'bestuurssecretariaat@alblasserdam.nl'; 'Bidoc@ede.nl'; 'contact@hollandskroon.nl'; 'contact@schiedam.nl';  
'gemeente@aaenhunze.nl'; 'gemeente@aalten.nl'; 'gemeente@achtkarspelen.nl'; 'Gemeente@almelo.nl';  
'gemeente@alphenaandenrijn.nl'; 'gemeente@amstelveen.nl'; 'gemeente@apeldoorn.nl'; 'Gemeente@asten.nl'; 'gemeente@baarle-  
nassau.nl'; 'gemeente@baarn.nl'; 'gemeente@beekdaelen.nl'; 'gemeente@beemster.net'; 'gemeente@bergendal.nl';  
'gemeente@bernheze.org'; 'gemeente@beuningen.nl'; 'gemeente@bloemendaal.nl'; 'gemeente@borger-odoorn.nl';  
'gemeente@boxmeer.nl'; 'gemeente@boxtel.nl'; 'gemeente@brummen.nl'; 'gemeente@brunssum.nl'; 'gemeente@buren.nl';  
'gemeente@capelleaandenijssel.nl'; 'gemeente@cuijk.nl'; 'gemeente@dalfsen.nl'; 'gemeente@delfzijl.nl';  
'gemeente@derondevenen.nl'; 'gemeente@deventer.nl'; 'gemeente@dewolden.nl'; 'gemeente@doetinchem.nl';  
'gemeente@drechterland.nl'; 'gemeente@drimmelen.nl'; 'gemeente@dronten.nl'; 'gemeente@duiven.nl'; 'gemeente@eersel.nl';  
'gemeente@eindhoven.nl'; 'gemeente@elburg.nl'; 'gemeente@emmen.nl'; 'gemeente@epe.nl'; 'gemeente@ermelo.nl';  
'gemeente@geldrop-mierlo.nl'; 'gemeente@gemert-bakel.nl'; 'gemeente@gennep.nl'; 'Gemeente@Gorinchem.nl';  
'gemeente@gouda.nl'; 'gemeente@haaksbergen.nl'; 'gemeente@haaren.nl'; 'gemeente@halderberge.nl'; 'gemeente@hardenberg.nl';  
'gemeente@harderwijk.nl'; 'gemeente@hattem.nl'; 'gemeente@heemstede.nl'; 'gemeente@heerde.nl'; 'gemeente@heerenveen.nl';  
'gemeente@heerlen.nl'; 'gemeente@hellendoorn.nl'; 'gemeente@hellevoetsluis.nl'; 'gemeente@helmond.nl'; 'gemeente@hengelo.nl';  
'gemeente@hethogeland.nl'; 'gemeente@h-i-ambacht.nl'; 'gemeente@hilvarenbeek.nl'; 'gemeente@hilversum.nl';  
'gemeente@hoorn.nl'; 'gemeente@horstaandemaas.nl'; 'gemeente@huizen.nl'; 'gemeente@kapelle.nl';  
'gemeente@krimpenaandenijssel.nl'; 'gemeente@laarbeek.nl'; 'gemeente@landgraaf.nl'; 'gemeente@Landsmeer.nl';  
'gemeente@leeuwarden.nl'; 'gemeente@leystad.nl'; 'gemeente@leusden.nl'; 'gemeente@lingewaard.nl'; 'gemeente@lisse.nl';  
'gemeente@lopij.nl'; 'gemeente@loppersum.nl'; 'gemeente@losser.nl'; 'gemeente@maassluis.nl'; 'gemeente@middendelfland.nl';  
'gemeente@middendrenthe.nl'; 'Gemeente@montferland.info'; 'gemeente@mookenmiddelaar.nl'; 'gemeente@nieuwegein.nl';  
'gemeente@nijkerk.eu'; 'gemeente@nijmegen.nl'; 'gemeente@nissewaard.nl'; 'gemeente@noordwijk.nl'; 'gemeente@nunspeet.nl';  
'gemeente@oisterwijk.nl'; 'gemeente@oldebroek.nl'; 'gemeente@olst-wijhe.nl'; 'gemeente@ommen.nl'; 'gemeente@oostgelre.nl';  
'gemeente@ooststellingwerf.nl'; 'gemeente@opmeer.nl'; 'gemeente@opsterland.nl'; 'Gemeente@oss.nl'; 'gemeente@ouder-amstel.nl';  
'gemeente@reimerswaal.nl'; 'gemeente@reuseldemierden.nl'; 'gemeente@rheden.nl'; 'gemeente@rijssen-holten.nl';  
'gemeente@rozendaal.nl'; 'gemeente@rucphen.nl'; 'gemeente@schouwen-duiveland.nl'; 'gemeente@s-hertogenbosch.nl';  
'gemeente@sint-michielsgestel.nl'; 'gemeente@slidrecht.nl'; 'gemeente@smallingerland.nl'; 'gemeente@someren.nl';  
'gemeente@sonenbreugel.nl'; 'gemeente@stadskanaal.nl'; 'gemeente@staphorst.nl'; 'gemeente@stedebroec.nl'; 'gemeente@t-diel.nl';  
'gemeente@terneuzen.nl'; 'gemeente@terschelling.nl'; 'gemeente@texel.nl'; 'gemeente@teylingen.nl'; 'gemeente@tholen.nl';  
'gemeente@tiel.nl'; 'gemeente@tilburg.nl'; 'gemeente@tubbergen.nl'; 'gemeente@uithoorn.nl'; 'gemeente@urk.nl';  
'gemeente@valkenswaard.nl'; 'gemeente@veere.nl'; 'gemeente@veldhoven.nl'; 'gemeente@venray.nl'; 'gemeente@vlissingen.nl';  
'gemeente@voorschoten.nl'; 'Gemeente@voorst.nl'; 'gemeente@vught.nl'; 'gemeente@waalre.nl'; 'gemeente@wageningen.nl';  
'gemeente@wassenaar.nl'; 'gemeente@waterland.nl'; 'gemeente@weert.nl'; 'gemeente@westbetuwe.nl'; 'gemeente@westervoort.nl';  
'gemeente@westerwolde.nl'; 'gemeente@westvoorne.nl'; 'gemeente@wierden.nl'; 'gemeente@wijchen.nl'; 'gemeente@winterswijk.nl';  
'gemeente@woensdrecht.nl'; 'gemeente@zevenaar.nl'; 'gemeente@zoeterwoude.nl'; 'gemeente@zuidplas.nl'; 'gemeente@zundert.nl';  
'gemeente@zwindrecht.nl'; Info Castricum; 'gemeentebreda@breda.nl'; 'gemeentehuis@houten.nl'; 'gemeentehuis@kerkrade.nl';  
'gemeentehuis@nuenen.nl'; 'gemeentehuis@woerden.nl'; 'heumen@heumen.nl'; 'info@aalsmeer.nl'; 'info@albrandswaard.nl';  
'info@almere.nl'; 'info@alphen-chaam.nl'; 'info@ameland.nl'; 'info@amersfoort.nl'; 'info@appingedam.nl'; 'info@assen.nl';  
'info@barendrecht.nl'; 'info@barneveld.nl'; 'info@beesel.nl'; 'info@bergeijk.nl'; 'info@bergen.nl'; 'info@beverwijk.nl'; 'info@bladell.nl';  
'info@bodegraven-reeuwijk.nl'; 'info@boekel.nl'; 'info@borne.nl'; 'info@borsele.nl'; 'info@brielle.nl'; 'info@bronckhorst.nl';  
'info@bunnik.nl'; 'info@coevorden.nl'; 'info@cranendonck.nl'; 'info@culemborg.nl'; 'info@dantumadiel.fr'; 'info@debilt.nl';  
'info@defryskemarren.nl'; 'info@denhelder.nl'; 'info@deurne.nl'; 'info@diemen.nl'; 'info@dinkelland.nl'; 'info@doesburg.nl';  
'info@dongen.nl'; 'info@druten.nl'; 'info@echt-susteren.nl'; 'info@edam-volendam.nl'; 'info@eemnes.nl'; 'info@eijnsden-margraten.nl';  
'info@etten-leur.nl'; 'info@geertruidenberg.nl'; 'info@gemeenteAltena.nl'; 'info@gemeentebeek.nl'; 'info@gemeenteberkelland.nl';  
'info@gemeentebest.nl'; 'info@gemeentehulst.nl'; 'info@gemeentehw.nl'; 'info@gemeentelangedijk.nl'; 'info@gemeentemaasgouw.nl';  
'info@gemeente-mill.nl'; 'info@gemeente-oldambt.nl'; 'info@gemeentesluis.nl'; 'info@gemeente-steenbergen.nl';  
'info@gemeentestein.nl'; 'info@gemeentesudwestfryslan.nl'; 'info@gemeentewesterveld.nl'; Info; 'info@gemhg.nl'; 'info@gilzerijen.nl';  
'info@goeree-overflakkee.nl'; 'info@goirle.nl'; 'info@grave.nl'; 'info@ groningen.nl'; 'info@gulpen-wittem.nl'; 'info@haarlemmermeer.nl';  
'info@harlingen.nl'; Info Heiloo; 'info@heusden.nl'; 'info@heuvelrug.nl'; 'info@hillegom.nl'; 'info@hofvantwente.nl'; 'info@hoogeveen.nl';  
'info@ijsselstein.nl'; 'info@kaagenbraassem.nl'; 'info@kampen.nl'; 'info@katwijk.nl'; 'info@koggenland.nl'; 'info@krimpenerwaard.nl';  
'info@lander.nl'; 'info@lansingerland.nl'; 'info@laren.nl'; 'info@leiderdorp.nl'; 'info@leidschendam-voorborg.nl'; 'info@leudal.nl';  
'info@lochem.nl'; 'info@loonopzand.nl'; 'info@maasdriel.nl'; 'info@medemblik.nl'; 'info@meerssen.nl'; 'info@meierijstad.nl';  
'info@middelburg.nl'; 'info@midden-groningen.nl'; 'info@moerdijk.nl'; 'info@molenlanden.nl'; 'info@montfoort.nl'; 'info@nederbetuwe.nl';  
'info@nederweert.nl'; 'info@nieuwkoop.nl'; 'info@noardeast-fryslan.nl'; 'info@noord-beveland.nl'; 'info@noordoostpolder.nl';  
'info@oegstgeest.nl'; 'info@oirschot.nl'; 'info@oldenzaal.nl'; 'info@oude-ijsselstreek.nl'; 'info@oudewater.nl'; 'info@overbetuwe.nl';  
'info@papendrecht.nl'; 'info@peelenmaas.nl'; 'info@pekela.nl'; 'info@pijnacker-nootdorp.nl'; 'info@purmerend.nl'; 'info@putten.nl';  
'info@raalte.nl'; 'info@renkum.nl'; 'info@renswoude.nl'; 'info@rhenen.nl'; 'info@ridderkerk.nl'; 'info@roerdalen.nl'; 'info@roosendaal.nl';  
'info@salkpeld.nl'; 'info@steenwijkerland.nl'; 'info@stichtsevecht.nl'; 'info@twenterand.nl'; 'info@tynaarlo.nl'; 'info@vaals.nl';  
'info@valkenburg.nl'; 'Info@veendam.nl'; 'info@veenendaal.nl'; 'info@velsen.nl'; 'info@venlo.nl'; 'info@vijfheerenlanden.nl';  
'info@vlieland.nl'; 'info@voerendaal.nl'; 'info@waadhoeke.nl'; 'info@waalwijk.nl'; 'info@weesp.nl'; 'info@westerkwartier.nl';  
'info@westmaasenaal.nl'; 'info@weststellingwerf.nl'; 'info@wijkbijduurstede.nl'; 'info@woudenberg.nl'; 'info@zaltbommel.nl';  
'info@zandvoort.nl'; 'info@zeewolde.nl'; 'info@zutphen.nl'; 'info@zwartewaterland.nl'; 'mail@blaricum.nl'; 'mail@roermond.nl';  
'post@alkmaar.nl'; 'post@heemskerk.nl'; 'post@heerhugowaard.nl'; 'post@maastricht.nl'; 'postbus@gemeentenoordenveld.nl';  
'postbus@heeze-leende.nl'; 'postbus@meppel.nl'; 'postbus@sintanthonis.nl'; 'postbus@wijdmeren.nl'; 'postbus@wormerland.nl';  
'postbus@zwolle.nl'; 'postbus20@enschede.nl'; 'postbus20@schiermonnikoog.nl'; 'Postbus2000@soest.nl'; 'postbus8@schagen.nl';  
'postbus83@uden.nl'; 'registratiediv@bergenopzoom.nl'; 'secretariaat@scherpenzeel.nl'; 'stadhuis@enkhuizen.nl';  
'stadhuis@rijswijk.nl'; 'stadskantoor@goes.nl'; 'zeist@zeist.nl'; 'servicepunt@noord-holland.nl'

**Subject:** Motie gemeente Bergen inzake 5g-antennes

Geachte mevrouw, heer,

De gemeenteraad van Bergen heeft een motie aangenomen en een brief geschreven, waarin de voorzitter van de Tweede kamer en de staatssecretaris worden verzocht meer tijd in te ruimen voor maatschappelijk debat en in de Tweede Kamer een debat te laten plaatsvinden over 5G. Deze brief wordt tevens naar alle gemeenten van Nederland en de provincie Noord/Holland gestuurd.

Wilt u de bijgevoegde brief en motie doorgeleiden naar uw college en gemeenteraad en de voor het antennebeleid verantwoordelijke medewerker in uw organisatie?

Alvast bedankt en met vriendelijke groet,

Birgit Felstau  
Projectleider 5G

## AANTEKENEN

Tweede Kamer der Staten Generaal  
Voorzitter  
Postbus 20018  
2500 EA 'S GRAVENHAGE

Domein	: Bedrijfsvoering	Ons kenmerk	: 19uit04605
Team	: Projectassistenten	Zaaknummer	: 19z0003419
Contactpersoon	: Birgit Felstau	Uw brief van	:
Telefoonnummer	: 088 909 7130	Uw kenmerk	:
Bijlage(n)	: Motie gemeente Bergen	Verzenddatum	: 19 december 2019

Onderwerp : Zorgen uitrol 5G-antennes

Geachte mevrouw Arib,

De inwoners van de gemeente Bergen (NH) hebben hun zorgen geuit over de uitrol van het 5G-netwerk in 2021. De gemeenteraad van Bergen is van mening dat Rijk en gemeente een belangrijke verantwoordelijkheid dragen ten aanzien van de volksgezondheid en de leefomgeving van hun inwoners.

In het wetsvoorstel, waarmee de Telecomwet uit 1998 aangepast moet worden, staat dat overheidsinstanties verplicht worden "in te stemmen met redelijke verzoeken" van aanbieders van openbare telecommunicatienetwerken en -diensten.

Volgens ons college en de gemeenteraad van Bergen grijpt u daarmee in op de autonomie van onze gemeente. Daarnaast zijn wij bezorgd over de gevolgen voor de persoonlijke levenssfeer van onze inwoners, met name de mogelijke risico's voor de gezondheid en privacy.

Er is nog nauwelijks een breed maatschappelijk debat gevoerd, terwijl burgers niet kunnen ontkomen aan de mogelijke gevolgen van het wetsvoorstel.

Begin december is het besluit rondom de veiling van 5G-frequenties genomen. Er ligt ook een AMvB over het toestaan van apparatuur van buitenlandse leveranciers. Er is echter nog veel onduidelijk over de plaatsing van de antennes en het effect ervan op de omgeving en onze inwoners.

Daarom verzoeken wij u meer tijd in te ruimen voor maatschappelijk debat en in de Tweede Kamer een debat te laten plaatsvinden over 5G, waarbij rekening wordt gehouden met het advies van de Gezondheidsraad. Ook moet in het onderzoek de mogelijke biologische effecten en de impact van sterke elektromagnetische straling op het menselijk lichaam en op flora en fauna op de korte en langere termijn, worden betrokken.

Wij sturen deze brief tevens naar de staatssecretaris Economische Zaken, Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland en alle gemeenten in Nederland.

Met vriendelijke groet,  
namens burgemeester en wethouders van Bergen,



mr. M.N. Schroor  
secretaris



drs. H. Hafkamp  
burgemeester



Behorlijk Bestuur Bergen



## MOTIE

### AGENDAPUNTNUMMER Vreemd aan de orde van de vergadering

Onderwerp	5G netwerk
Aanhef	De raad van de gemeente Bergen in vergadering bijeen op 12 december 2019
Inhoud	<p>Overwegende dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• de Rijksoverheid voornemens is de Telecomwet uit 1998 aan te passen ten behoeve van het uitrollen van het zogenoemde 5G-netwerk;</li> <li>• in het wetsvoorstel staat dat overheidsinstanties verplicht worden "in te stemmen met redelijke verzoeken" van aanbieders van openbare telecommunicatienetwerken en –diensten en daarmee ingrijpt op de autonomie van de gemeente;</li> <li>• de uitrol van 5G (met 98% dekkingsgraad), nog meer dan 3G en 4G, gevolgen heeft voor de persoonlijke levenssfeer van onze inwoners;</li> <li>• er naast de beloofde voordelen veel zorgen bestaan over gezondheidsrisico's en privacy issues ten aanzien waarvan individuele inwoners geen keuze mogelijkheid meer hebben;</li> <li>• er een brief van het presidium van de Tweede Kamer op 31 oktober jl. aan haar leden is gestuurd waarbij gemeld wordt dat er een adviesaanvraag is gedaan richting de Gezondheidsraad over mogelijke gezondheidsrisico's in relatie tot 5G;</li> <li>• de aanleiding voor deze adviesaanvraag de zorgen zijn van inwoners die dat kenbaar gemaakt hebben aan volksvertegenwoordigers van zowel de Tweede Kamer als van onze gemeenteraad;</li> <li>• dat er onvoldoende wetenschappelijk onderzoek is gedaan naar de biologische effecten en de impact van sterke elektromagnetische straling op het menselijk lichaam en op flora en fauna op de korte en langere termijn;</li> <li>• er niet of nauwelijks sprake is geweest van een breed maatschappelijk debat terwijl er aan de (mogelijke) gevolgen van het wetsvoorstel niet te ontkomen is door individuele keuzes</li> <li>• beide overheden, Rijk en gemeente, een belangrijke verantwoordelijkheid dragen ten aanzien van de volksgezondheid en de leefomgeving van hun inwoners;</li> <li>• een groeiend aantal gemeenten reeds hun grote bezorgdheid over het tempo en de zorgvuldigheid waarmee de besluitvorming omtrent de uitrol van het</li> </ul>



---

5G-netwerk plaats vindt kenbaar heeft gemaakt aan de Rijksoverheid middels bezwaarschriften en brieven.

---

Conclusie

Draagt het college op:

- om met spoed middels een brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer en de verantwoordelijk staatsecretaris te verzoeken de besluitvorming rond de uitrol van het 5G netwerk te laten vergezellen van de nodige zorgvuldigheid en ruimte voor maatschappelijk debat. Hiervoor dient in ieder geval aan de volgende punten voldaan te zijn, te weten:
  - meer tijd voor maatschappelijk debat
  - een bespreking in de tweede Kamer over de uitkomst van de adviesaanvraag aan de Gezondheidsraad
  - onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek naar de biologische effecten van sterke elektromagnetische straling op mensen, flora en fauna op de korte en langere termijn
- deze brief ook te versturen naar GS van de provincie Noord-Holland en alle andere gemeenten in Nederland.

en gaat over tot de orde van de dag.

Naam en ondertekening

Partij	Voor	Tegen
KL	5	
GL	4	
VVD	5	
GB	1	
CDA	2	
D66	2	
PvdA	1	
BBB	1	
(Totaal)	21	

*Unaniem aangenomen*

Fractie GroenLinks  
Froukje Krijtenburg

Fractievoorzitter D66  
Marcel Halff

Fractie KIES Lokaal  
Roel Oudeboon

Fractievoorzitter Behoorlijk Bestuur Bergen  
Koos Bruin

Fractievoorzitter CDA  
Danny Zwart

Fractievoorzitter Gemeentebelangen  
Mariëlla van Kranenburg

Fractievoorzitter VVD  
Arend Jan van den Beld

---